

Uttalelse 12

Et jordbruk også for kvinnen!

I dag er kvinner sterkt underrepresentert i norsk jordbruk. Ca. 17% av alle registrerte bønder er kvinner. Dette skyldes egentlig ikke at det er få kvinner i fjøsene, men at det i all hovedsak er mennene i hustanden som står som eiere og drivere av brukene. Av alle gårder i Norge er det kun 28% som eies av kvinner.

I tillegg er ikke norsk jordbruk i dag tilpasset at yrkesaktive får barn. Det som er spesielt med jordbruket er at det ofte ikke finnes noen reell mulighet for fødselspermisjon fordi man har ansvar for levende dyr og det er nærmest umulig å finne avløsere for enkelte. Samordningsregelen fører ofte til at man får sterkt redusert avløsertillskudd og at man må bruke foreldrepengene til å lønne avløsere i permisjonsperioden. I praksis gjør det at de fleste kvinner i jordbruket går i fjøset både høygravide og med nyfødt baby. Barselperioden er en fysisk og for noen en psykisk påkjenning og vi ser at dette ikke blir hensyntatt i jordbruket.

Vi ser også at kvinner i jordbruket som i de fleste andre yrker tjener mindre enn mannen. Ifølge tall fra ssb er det innen melkeproduksjon at lønnsforskjellen er minst, men også der tjener kvinnen kun 70% av det mannen tjener. Mye av dette er en direkte konsekvens av at det som oftest er mannen som står som eier og at kvinnen føder barn.

Jordbruk er et tradisjonsyrke og vi kan tydelig se den mannsdominerte kulturen som enda finnes. Når Jon Almaas i sin serie "Jon blir bonde" ble invitert på slåttepubb var det kun menn på arrangementet!

I jordbruket har vi noe vi kaller "kreativ attåttnæringskaping". Dette er all den mindre verdiskapingen som finnes ved siden av hovedproduksjonen. Det kan være alt fra selve videreforedlinga, til å dyrke krydder, lage såpe eller drive med turisme. Disse kreative tilleggsnæringene er det som regel kvinnen som driver. Attåttnæringene er ofte en viktigere del av inntekta enn det som kommer frem, i tillegg til at det ofte er her mye av den tradisjonelle kunnskapen ligger. Vi i Nordland SV vil at SV som parti blir en mye tydeligere stemme i jordbrukspolitikken. Vi ønsker at vi skal være et parti som løfter disse problemstillingene og er frempå med gode løsninger og en fremtidsrettet, rettferdig og tydelig jordbrukspolitikk. Vi ønsker at SV: - Er tydelige på at samordningsregelen må skrotes for å få et jordbruk som også er for kvinner. - Skal jobbe med tiltak for å rekruttere flere kvinner til norsk jordbruk. - Er en stemme som motiverer kvinner til å ta mer eierskap til yrket og til å ønske å ta plass også som drivere og eiere. - Løfter de kreative kreftene slik at de blir anerkjent som viktige næringsaktører, ikke hobbysyssel og fritidsaktiviteter.

Forslagsstiller: Nordnorsk kvinnepolitisk nettverk